

Jaargang 11 nummer 8–augustus 2019 Nieuwsbrief voor leden en vrienden van IVN en KNNV afdeling Apeldoorn
Redactieadres: nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl Bijdragen volgende nieuwsbrief graag vóór **24 augustus** opsturen

Natuurmoment

Slijmerd zorgt voor vertraging

Naaktslakken zijn bij weinig mensen geliefd. Hosta bezitters gunnen hen een bierbad waarin ze lallend ten onder gaan. Onlangs heb ik een kwartier zitten kijken hoe een bruine naaktslak smulde van een roze bloemblaadje. Een fraaie kleurcombinatie. In mei haalde een naaktslak het Japanse nieuws doordat het beestje geheel per ongeluk kortsluiting veroorzaakte in een schakelkast. Er werden 26 treinritten geschrapt waardoor 12.000 reizigers vertraging opliepen.

(foto en tekst Yvonne Zwikker)

Bestuursmededelingen

Vacatures. Op 2 en 3 september overlegt het bestuur met vertegenwoordigers van de werkgroepen cursussen en excursies over de toekomstige organisatie/coördinatie van de activiteiten van deze werkgroepen.

Heb je vacatures of hulp nodig? Meld het bij de nieuwsbriefredactie voor publicatie.

Zie ook verderop bij 'Wie doet er mee?'

Een nieuwe NGO staat op stapel. Doe je mee?

In januari 2020 willen we weer starten met een NatuurGidsenOpleiding (NGO). De cursusopzet is geheel vernieuwd en meer modulair geworden. Dit zorgt voor een lagere werkbelasting van degenen die er een bijdrage aan leveren.

De natuurinformatie wordt door de deelnemers vooral gehaald uit de diverse cursussen die IVN Apeldoorn (en anderen) aanbieden. Daarbij kunnen ervaren IVN'ers enige begeleiding geven.

De praktijk wordt gegeven via de cursus Gidsvaardigheden die circa 11 (theorie en praktijk) bijeenkomsten omvat in een periode van 6 – 9 maanden.

[>> Meer informatie over de NatuurGidsenOpleiding](#)

Voor de uitvoering zoeken we leden voor het coördinatieteam, docenten, mentoren en een administratieve ondersteuner (M/V). Interesse? Laat het weten aan Ten Gevers t.gevers@kpnmail.nl. Wil je meer weten over de nieuwe NGO? Of zelf meehelpen? Woensdag 25 september wordt een IVN Café gehouden. Daar krijg je meer informatie en kun je je opgeven.

IVN kleding

De eerste uitgifte avonden van de kleding voor actieve gidsen is geweest. Met dit warme weer zal de softshell nog wel even in de kast blijven liggen. Eind augustus, begin september komen er weer een paar avonden voor degenen die de eerste dagen verhinderd waren.

Nieuws uit de afdeling

Welkom nieuwe leden.

Nieuwe leden IVN: Jurgen Lemke, Ria en Edwin van Duijn

Hartelijk welkom en tot ziens bij één van de vele activiteiten.

Flatscreen in IVN lokaal

Op 15 juli is het 75 inch flatscreen eindelijk in het IVN lokaal opgehangen. Deze dure investering heeft veel energie en tijd gekost. Maar het resultaat is er ook naar: een mooi scherp en helder beeld.

Het flatscreen is uitsluitend bestemd om het beeld van de laptop optimaal weer te geven voor een grote groep. De bediening is beperkt tot het aansluiten van de hdmi kabel op de laptop. Het flatscreen niet uitschakelen.

Werkgroep Lezingen weer op sterkte

Het heeft even geduurd, maar het is gelukt om drie nieuwe enthousiaste deelnemers aan de IVN-Werkgroep Lezingen te vinden. Daarmee kan de groep weer van start. Het doel van de werkgroep is om tweemaal per jaar een lezing te organiseren. De

lezingen zijn bedoeld om een breed publiek met aansprekende onderwerpen laagdrempelig bij de natuur te betrekken. Soms aangevuld met een excursie in relatie tot het onderwerp. De werkgroep bestaat uit: Marieke Sprey, Kris van Opstal, Ad Bergsma en Jan-Wicher Veen.

Nieuwe webshop KNNV!

De website van de KNNV Uitgeverij is vernieuwd! De vormgeving heeft een update gekregen en we hebben wat extra informatie toegevoegd, waaronder een pagina met nieuws en activiteiten. Completer, overzichtelijker en ook gebruiksvriendelijk op je tablet en smartphone. Het was hard werken, maar het resultaat mag er zijn.

[>> Naar de nieuwe webshop](#)

Nieuwe wandelroutes

Het ommetje Zuidbroek dat recent ook is gebruikt voor een publieksexcursie en voor 'grasduinen met natuurgidsen' is door de werkgroep Routes vernieuwd en inmiddels beschikbaar op website en in de IVN Routes app. Leuk om nog eens na te lopen.

Het [overzicht van wilde flora](#) in het park door Yvonne Zwikker en Willem Kuijpers is voorzien van een nieuw logo en daarmee weer up-to-date. Bekijk de route in de [IVN Routes app](#), of [als pdf bestand](#).

In samenwerking met KNNV Epe-Heerde is het Natuurpad Epe ook in de IVN Routes app beschikbaar gemaakt. Aan nieuwe routes in Hoog Soeren en Epe wordt gewerkt. Hou je van wandelen/fietsen? Check één van de vele routes en geef de wijzigingen door via routes@ivn-apeldoorn.nl. [>> Bekijk de Routes van IVN-Apeldoorn](#)

Activiteitenagenda

De activiteiten van IVN en KNNV staan open voor alle leden. Deelname aan werkgroep bijeenkomsten alleen na aanmelding/afstemming met de werkgroep-coördinator, vanwege het programma of het maximum aantal deelnemers. Bekijk alle (publieks)activiteiten van [IVN Apeldoorn](#) en van [KNNV Apeldoorn](#).

- 10/8 KNNV Plantenwerkgroep: [Excursie Needse Achterveld](#)
- 12/8 KNNV Paddenstoelenwerkgroep: [Excursie Orderbos \(Asselsepad\)](#)
- 10/8 KNNV Plantenwerkgroep: [Excursie Needse achterveld](#)
- 12/8 KNNV Paddenstoelenwerkgroep: [Excursie Orderbos \(Asselsepad\)](#)
- 18/8 IVN [Natuurwandeling Renderklippen in bloei](#)
- 26/8 IVN Overleg werkgroepcoördinatoren en/of contactpersonen
- 27/8 KNNV: Vogelwerkgroep: [Avondwandeling](#)
- 7/9 KNNV Plantenwerkgroep: [¼ dagexcursie Empense en Tondense heide](#)
- 7/9 IVN [Natuurbeheer samen met Staatsbosbeheer](#)
- 8+9/9 IVN IVN promotiekraam aanwezig bij de [Herfstfair van Groei & Bloei](#) op het Hooge Land in Beekbergen
- 16/9 KNNV Werkgroep Sprengen en Beken: [Fietsexcursie Klarenbeek en omgeving](#)
- 25/9 KNNV Lezing (herhaling) [Wolven in Nederland](#) door Glenn Lelieveld. Schrijf op tijd in.

8 en 9 september: Heerlijke herfstfair

Met de IVN promotiekraam zijn we aanwezig tijdens de [heerlijke herfstfair](#) op 8 en 9 september in Beekbergen. Het thema van de fair is Natuurlijk Groen. Vind je het leuk om daar bezoekers te informeren over het IVN en te helpen met natuurvragen meld je dan aan via voorzitter@ivn-apeldoorn.nl

8 en 12 oktober: Opsteker IJsselvallei (geef je nu al op)

Komende herfst is er een opsteker met het onderwerp: Veenontginning Nijbroek / IJsselboerderijen voor IVN Natuurgidsen en actieve IVN'ers. Het (globale) programma: 8/10: Theorieavond.

Over het dalgebied waar na vertrek van de Romeinen de Gelderse IJssel actief werd en klei afzette in het gebied dat wij nu kennen als de Nijbroekse polder. Rond 1300 kwamen de (veen)ontginningen waarbij moerasbos verdween en door aanleg van sloten en weteringen het natuurlijke landschap plaats maakt voor akker- en weidegebied.

12/10: Praktijkochtend.

De excursie gaat via Apeldoorn Noord – de Vecht naar de Nijbroekse polder met halteplaatsen als inlaatsluis/ toevoerkanal, Nijbroek, uitlaatsluis en als hoogtepunt een bezoek bij de IJsselboerderij de Blankemate waar we koffie/thee met gebak aangeboden krijgen en de vrouw des huizes, Willemien Hartgers ons gedurende een half uur vertelt over de cultuurgeschiedenis van de IJsselboerderijen en we de boerderij mogen bezichtigen.

Opgave is noodzakelijk via ivnexta@ivn-apeldoorn.nl. Er kunnen maximaal 16 personen mee.

Wie doet er mee?? (vacatures)

Jouw foto op Social Media van IVN?

De nieuwe Facebook/Instagram redactie (Marieke van Hoeflaken en Korina Fokkens) is lekker aan de slag met het promoten van IVN Apeldoorn op de social media. Uiteraard publiceren zij de activiteiten, maar ze willen ook algemene (natuur)informatie of ervaringen publiceren. Daar hebben ze foto's met een korte toelichting voor nodig. Voorbeelden:

- Terugblik op (geslaagde) wandelingen, cursus, evenement, project e.d.,

- Hoe staat het met het aangelegde Tiny Forest??

- Mooie foto's van activiteiten, flora of fauna

- Een nieuw gepubliceerd ommetje of route

Heb je een account voor Facebook/Instagram? Volg dan IVN Apeldoorn en like onze berichten! Elke like wordt namelijk weer door meer mensen gezien.

Je kunt ook meehelpen om IVN nog bekender te maken: Heb je een fraaie foto van een activiteit? Stuur hem op met eventueel een kort stukje tekst.

Dat kan via facebook@ivn-apeldoorn.nl

(foto: Marlous Bouwmeester tijdens slootjesdag)

Wie helpt mee met dit kinderfeest?

Zaterdag 31 augustus van 10.00 - 17.00 uur werkt IVN mee aan het Parkenfeest in het Verzetssrijderspark op het grasveld bij Marialust. Een kinderfeest voor naar verwachting circa 300 kinderen t/m 11 jaar. We gaan activiteiten doen rond bodemdierpjes en natuurschilderijtjes maken. Wie vindt het leuk om mee te doen? Contactpersoon: Marieke Sprey, tel. 06 572 392 21, sprey.marieke@gmail.com

Vacature Activiteiten-coördinator KNNV afdeling Apeldoorn

Voor taakomschrijving zie [KNNV-De Vier Jaargetijden 2019-3, bladzijde 5](#).

Maak je buurt nóg groener

Bepanting in straten, op daken en tegen gevels helpen onze stad af te koelen op hete dagen en bij nat weer het regenwater beter af te voeren. Bovendien: groene straten zien er gezellig uit. Het is leuk om samen met anderen natuur in uw wijk te creëren of in stand te houden. Je kunt daar nu zelf ook aan bijdragen door – samen met burens – een stukje openbare ruimte te laten transformeren tot een kleine groene en bloeiende oase. Dat kan een kale groenstrook zijn, een stukje bestrating of tegen de gevel van een huis. De gemeente verwijderd de aanwezige bestrating, levert de planten en plaatst deze. De bewoners onderhouden het. Mensen kunnen (in minimaal een groepje van 3 personen) zelf hun idee indienen, maar kunnen ook inspiratie opdoen in het door de gemeente samengestelde Groenmenu. Jij brengt de ideeën in, de gemeente doet de uitvoering en helpt mee met het onderhoud.

>> [Hier lees je hoe het werkt.](#)

Ander nieuws en activiteiten

Stem op IVN advertentie

Afgelopen voorjaar is IVN door het NRC voor de Charity Awards 2019 uit meer dan 400 inzendingen samen met 19 andere goede doelen geselecteerd. Twee studenten van de Willem de Kooning academie hebben voor IVN een advertentie ontwikkeld en nu staan we daarmee in de krant! Van alle 20 goede doelen wordt er eind augustus door de publieks- en vakjury bekendgemaakt wie de winnaar is.

Om de grootste kans te maken om te winnen hierbij de vraag aan iedereen om dit bericht en onze social berichten te delen en te liken met familie, vrienden, je netwerk en verder iedereen die je kent. En iedereen oproepen te stemmen op onze NRC Charity Awards advertentie. Vergeet uiteraard ook niet om zelf te stemmen.

>> [Meer informatie en stemmen](#)

30 en 31 augustus: Nationale Nachtvliedernacht

Tijdens de Nationale Nachtvliedernacht gaan we in heel Nederland naar nachtvlieders kijken. Nachtvlieders zijn normaal gesproken niet zo gemakkelijk te zien en dus moeten ze gelokt worden. Dat gebeurt met speciale lampen. Dan wordt opeens zichtbaar hoeveel verschillende nachtvlieders er voorkomen. In Nederland zijn dat er meer dan 2000! Nieuwsgierig geworden? >> [Lees meer](#)

Tentoonstelling: 'Apeldoorn en het Groen'

Hoe kijken kunstenaars aan tegen hun omgeving, de stad het landschap in combinatie met het groene karakter van Apeldoorn. Hoe komt dat tot uitdrukking in het werk. Tot 18 augustus te zien in het ACEC gebouw (museumpassage, naast de fietsenstalling) geopend van woensdag tot en met zondag van 13 tot 17 uur. De entree is gratis.

De Vijfster levert zonnestroom

Begin juli waren de kinderen van de Vijfster vrij en konden Hollander Techniek en Beter Duurzaam het zonnedak gaan bouwen. Het materiaal werd op het dak gebracht en de twee installaties aangelegd. Eén voor Buurtstroom (145 StroomDelen) en een kleiner park voor de school zelf, met uiteraard een eigen aansluiting. Beide installaties werken nu en leveren per 2 juli stroom. Daarmee gebruikt ook IVN Apeldoorn duurzame stroom in haar lokaal.

Gratis online vogelcursussen

Wil je meer weten over vogels? Dan zijn de online vogelcursussen van Vogelbescherming vast iets voor jou! De vogellessen zijn samengesteld door Nico de Haan en Camilla Dreef. Nico heeft bijna dertig jaar bij Vogelbescherming gewerkt en kent de vogels als geen ander. Camilla is vogelonderzoeker en fervent vogelaar. Samen leren zij je op een andere manier naar vogels te kijken, zodat je er nog meer van kunt genieten! Je kunt kiezen uit: [Beginnerscursus Tuinvogels in Nederland](#) en [Beginnerscursus Vogels in Nederland](#). Na aanmelden ontvang je een link in je mailbox. Elke week worden twee of drie vogels behandeld, telkens weer uit een ander leefgebied.

[>> Lees meer en meld je aan](#)

Knetterzuur, de toestand in Noord-Ginkel

Het is geen gewone IVN-wandeling, daar in de bossen bij Ede, eind maart. We verwonderen ons wel, maar dit keer niet over de lieflijke bloemetjes en bijtjes maar over de teloorgang van de natuur. Bioloog Arnold van den Burg neemt de deelnemers aan de IVN-cursus Natuur en Samenleving mee op excursie in Noord-Ginkel, een gebied waar hij al jaren onderzoek doet. Er zijn grove dennen, oude eikenbossen en heide. Vijftig jaar geleden kwam hij er de wiewaal, zomertortel, draaihals en gekraagde roodstaart tegen, nu niet meer. Sperwers en haviken zijn ook bijna verdwenen. In een wandeling van een paar uur merk je dat niet meteen op, wel zien we zeltogende heide en dode eiken, de ene na de andere. De versterking van de hele keten van bodem tot vogels wordt ons stap voor stap uitgelegd.

[>> Lees hier het hele artikel.](#)

(Ria Brouwers)

Twee uur natuur

Een groeiend aantal wetenschappelijke studies laat zien dat natuur bijdraagt aan ontspanning, welzijn en gezondheid. Nu hebben Britse onderzoekers gekeken hoeveel tijd iemand in de natuur zou moeten doorbrengen om een effect op de gezondheid teweeg te brengen. Minstens 120 minuten per week in de natuur doorbrengen hangt samen met je gezondheid en gevoel van welbevinden.

[>> Lees meer](#)

Koolmees voert processierupsen aan jongen

Weer een bericht over eikenprocessierupsen. Je zou er jeuk van krijgen. Voor het eerst is nu vastgesteld dat een koolmees eikenprocessierupsen uit hun nest haalt en deze rupsen aan de jongen voert. Het project Natuurlijke bestrijding in Wapserveen laat zien dat de proeflocatie met nestkasten 65 procent minder eikenprocessierupsnesten had dan de locatie waar geen nestkasten werden opgehangen. Kool- en pimpelmezen, boomklever en koekoek kunnen helpen om de aantallen in de perken te houden. Maar niet als ze dat alleen moeten doen.

[>> Lees hier meer](#) en [hier](#)

(Bron: Nature Today / Kenniscentrum Eikenprocessierups)

Tuinvlindertelling 2019: waar is de kleine vos?

De tuinvlindertelling is nu twee weken aan de gang. Er zijn al meer dan 3.000 tellingen ingevoerd via Vlindermee. Tot nu toe zijn er duidelijk minder vlinders per telling gezien dan in voorgaande jaren. Een aantal soorten, waaronder de kleine vos, doet het erg slecht. Er zijn ook soorten die de komende twee weken waarschijnlijk nog zullen toenemen. Hieronder wat opvallende tussenresultaten. [>> Lees meer](#)

(Bron: Nature Today / Vlinderstichting. Foto: Hans Hogenbirk)

Colofon, Contactadressen en afdelingsbladen

ivn natuur
educatie
Apeldoorn

Contactpersonen: [IVN contacten](#)

Afdelingsbladen: IVN Apeldoorn:
[Groenvoer](#)

IVN webwinkel:

Kortingscode IVN-LID-1202 voor 10% korting in de [IVN webwinkel](#)

[KNNV contacten](#)

KNNV-Apeldoorn: [De vier Jaargetijden](#)

KNNV Epe/Heerde: [Natuurklanken](#)

Redactie: Hans Hogenbirk (nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl)

De nieuwsbrief niet meer ontvangen?

Mail naar: IVN Apeldoorn: ledenadministratie@ivn-apeldoorn.nl

KNNV Apeldoorn: ledenadministratie@apeldoorn.knnv.nl